

Υπόθεση C-631/21

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

14 Οκτωβρίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

5 Οκτωβρίου 2021

Εκκαλούσα:

Taxi Horn Tours BV

Αντίδικοι:

Gemeente Weert

Gemeente Nederweert

Touringcars VOF

Αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης

Έφεση κατά αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων σχετικής με διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως. Η εκκαλούσα στράφηκε πρωτοδίκως κατά της αποφάσεως δύο δήμων (στο εξής: δήμοι) να αναθέσουν δημόσια σύμβαση σε ομόρρυθμη εταιρία (στο εξής, επίσης: Ο.Ε.) η οποία υπέβαλε μόνο ένα Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Συμβάσεως (στο εξής, επίσης: ΕΕΕΣ). Κατά την άποψή της, οι δύο εταίροι της Ο.Ε. έπρεπε να υποβάλουν έκαστος το δικό του ΕΕΕΣ.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του ενωσιακού δικαίου βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Όταν πρόσωπα (φυσικά και/ή νομικά πρόσωπα) που συνεργάζονται έχουν κοινή επιχείρηση (εν προκειμένω υπό μορφή ομόρρυθμης εταιρίας),
 - πρέπει τότε καθένα από τα πρόσωπα που συνεργάζονται να προσκομίσει χωριστό Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Συμβάσεως, ή
 - πρέπει καθένα από τα πρόσωπα που συνεργάζονται και η κοινή επιχείρησή τους να προσκομίσουν χωριστό Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Συμβάσεως, ή
 - πρέπει μόνον η κοινή επιχείρηση να προσκομίσει Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Συμβάσεως;
2. Έχει συναφώς σημασία
 - το αν η κοινή επιχείρηση είναι προσωρινή ή μη προσωρινή (διαρκής) επιχείρηση,
 - το ότι τα πρόσωπα που συνεργάζονται είναι τα ίδια επιχειρηματίες,
 - το ότι τα πρόσωπα που συνεργάζονται εκμεταλλεύονται τις δικές τους επιχειρήσεις, οι οποίες είναι παρόμοιες με την κοινή επιχείρηση ή, εν πάση περιπτώσει, δραστηριοποιούνται στην ίδια αγορά,
 - το ότι η κοινή επιχείρηση δεν είναι νομικό πρόσωπο,
 - το ότι η κοινή επιχείρηση μπορεί πάντως να έχει χωριστή (από την περιουσία των εταίρων) περιουσία (με την οποία ευθύνεται),
 - το αν, κατά το εθνικό δίκαιο, η κοινή επιχείρηση έχει την εξουσία να εκπροσωπεί τα συνεργαζόμενα πρόσωπα κατά την απάντηση των ερωτήσεων του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Συμβάσεως,
 - το ότι, κατά το εθνικό δίκαιο, στην περίπτωση ομόρρυθμης εταιρίας, οι εταίροι αναλαμβάνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη δημόσια σύμβαση και είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών (και, επομένως, όχι η ίδια η ομόρρυθμη εταιρία);
3. Σε περίπτωση που, από τους μνημονευόμενους στο ερώτημα 2 παράγοντες, ασκούν επιρροή περισσότεροι του ενός, πώς συνδέονται τότε οι παράγοντες αυτοί μεταξύ τους; Είναι ορισμένοι παράγοντες σημαντικότεροι από άλλους ή ακόμη και καθοριστικοί;
4. Στο πλαίσιο κοινής επιχειρήσεως, ορθώς απαιτείται εν πάση περιπτώσει χωριστό Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Συμβάσεως από συνεργαζόμενο πρόσωπο, όταν για την εκτέλεση της συμβάσεως πρόκειται να

χρησιμοποιηθούν (επίσης) μέσα που ανήκουν στην επιχείρηση την οποία εκμεταλλεύεται το ίδιο το πρόσωπο αυτό (όπως προσωπικό και υλικοτεχνικά μέσα);

5. Πρέπει η κοινή επιχείρηση να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως ένας μόνον οικονομικός φορέας; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ποιες είναι οι εν λόγω προϋποθέσεις;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ 2014, L 94, σ. 65), άρθρα 2, 19, 59 και 63

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής, της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕ 2016, L 3, σ. 16)

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Aanbestedingswet 2012 (νόμος του 2012 περί δημοσίων συμβάσεων), άρθρα 2.52, 2.84, 2.85· Aanbestedingsbesluit (κανονιστική απόφαση περί δημοσίων συμβάσεων), άρθρο 2· Burgerlijk Wetboek (αστικός κώδικας, στο εξής: BW), άρθρο 7A: 1655· Wetboek van Koophandel (εμπορικός κώδικας, στο εξής: WvK), άρθρα 16, 17, παράγραφος 1, 18

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Με την απόφαση αυτή, το gerechtshof (εφετείο, Κάτω Χώρες) υποβάλλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα στο πλαίσιο της εφέσεως κατά αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων την οποία άσκησε η Taxi Horn στρεφόμενη κατά των δήμων και στην οποία η Touringcars VOF (στο εξής: Touringcars) συμμετέχει ως παρεμβαίνουσα.
- 2 Στις 28 Φεβρουαρίου 2019, οι δήμοι προκήρυξαν ευρωπαϊκό διαγωνισμό για τη μεταφορά μαθητών δημοτικών σχολείων στο πλαίσιο του μαθήματος της γυμναστικής (στο εξής: μεταφορά στο πλαίσιο του μαθήματος της γυμναστικής) κατά το χρονικό διάστημα από το 2020 έως το τέλος του σχολικού έτους 2027-2028. Το κριτήριο αναθέσεως ήταν η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής απόψεως προσφορά.
- 3 Μεταξύ των σχετικών με την προκήρυξη του διαγωνισμού εγγράφων περιλαμβάνονταν οι κατευθυντήριες γραμμές για την ανάθεση της σύμβασης

αυτής από τους δήμους. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ανέφεραν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1.9 Εξουσία υπογραφής

Ένας υπάλληλος που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί και να δεσμεύει την επιχείρηση οφείλει να υπογράψει την προς συμπλήρωση υπεύθυνη δήλωση (ΕΕΕΣ – Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Συμβάσεως), την προσφορά και τα παραρτήματα. Με την υπογραφή του, ο υπογράφων εγγυάται για την ορθότητα και την εγκυρότητα ολόκληρης της προσφοράς.

[...]

1.18 Προσφορά

[...]

Επιτρέπεται επίσης η υποβολή προσφοράς από κοινοπραξία μεταφορέων. Η κοινοπραξία αυτή πρέπει να πληροί τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις. Αν υποβάλετε προσφορά ως κοινοπραξία, η τελευταία πρέπει να ορίσει έναν υπεύθυνο επικοινωνίας. Κάθε μέλος της κοινοπραξίας ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την εκτέλεση της σύμβασης μεταφοράς. Η προσφορά των μελών της κοινοπραξίας πρέπει να αναφέρει τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η συνέχεια της μεταφοράς για το μάθημα της γυμναστικής όταν ένα ή περισσότερα μέλη της κοινοπραξίας δεν είναι σε θέση να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους.

[...]

2.1 Αριθμός αντιτύπων/πληρότητα

[...]

Η προσφορά πρέπει να είναι πλήρης και να περιλαμβάνει τα ακόλουθα έγγραφα:

- δεόντως συμπληρωμένη και εγκύρως υπογεγραμμένη υπεύθυνη δήλωση (ΕΕΕΣ, παράρτημα 2): το ΕΕΕΣ είναι ένα αρχείο PDF προς συμπλήρωση το οποίο έχουμε καταστήσει διαθέσιμο μέσω της TenderNed».
- 4 Στις 11 Νοεμβρίου 2019, διαπιστώθηκε ότι μόνον οι Taxi Horn και Touringcars είχαν υποβάλει προσφορά. Η προσφορά της Touringcars κατατέθηκε από την [F]. Η [F] προσκόμισε ένα μόνο ΕΕΕΣ επ' ονόματι της Touringcars.
 - 5 Η Touringcars είναι ομόρρυθμη εταιρία, συσταθείσα την 1η Ιανουαρίου 2011 για αόριστο χρόνο. Κατά το εμπορικό μητρώο, η Touringcars απασχολεί 82 άτομα και δραστηριοποιείται στον τομέα των «έκτακτων οδικών μεταφορών επιβατών, των μεταφορών με ταξί, της εμπορίας με επιβατικά οχήματα και ελαφρά επαγγελματικά οχήματα και της επισκευής των οχημάτων αυτών». Εταίροι της Touringcars είναι η [K] B.V. και η [F] Touringcars B.V. Η [F], ως διαχειρίστρια

της Touringcars, είναι πλήρως εξουσιοδοτημένη. Αμφότεροι οι εταίροι εκμεταλλεύονται τη δική τους επιχείρηση μεταφορών. Διαχειριστής της εταιρού [K] B.V. είναι η [K]. Η [F] είναι, υπό την ιδιότητά της ως διευθύντρια πωλήσεων, πληρεξούσια της [K] B.V. Η [K] B.V. έχει, σύμφωνα με το εμπορικό μητρώο, 39 εργαζομένους. Μοναδική διαχειρίστρια και εταίρος της εταιρού [F] Touringcars B.V. είναι η [F] Beheer B.V. Μοναδική διαχειρίστρια και εταίρος της [F] Beheer B.V. είναι η [F]. Σύμφωνα με το εμπορικό μητρώο, η [F] Touringcars B.V. δεν διαθέτει προσωπικό.

6 Με έγγραφο της 27ης Ιανουαρίου 2020, η [K] δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Στις 5 Ιανουαρίου 2011, ως μοναδικός διαχειριστής με αποκλειστικό δικαίωμα εκπροσώπησης της [K] BV, παρέσχον στον κύριο [F] πληρεξουσιότητα να εκπροσωπεί την [K] B.V [...] Μολονότι ο κύριος [F] και εγώ συνομιλούμε τακτικά για την πορεία των εργασιών των εταιριών που συνδέονται με την [K] B.V., του παραχωρώ το δικαίωμα, από τούδε, να διενεργεί τις συναλλαγές της. Επί του τελευταίου αυτού σημείου, επισημαίνω επίσης ότι, την 1η Ιανουαρίου 2011, η [K] B.V. συνέστησε, μαζί με την [F] Touringcars B.V., ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία Touringcars V.O.F.. Επίσης, στο πλαίσιο της συμπράξεως αυτής, ο κύριος [F] και εγώ συνομιλούμε τακτικά, αλλά εκείνος διευθύνει εν τοις πράγμασι την επιχείρηση.»

7 Με έγγραφο της 3ης και 5ης Δεκεμβρίου 2019, οι δήμοι ανακοίνωσαν στην Taxi Horn ότι η σύμβαση επρόκειτο να ανατεθεί στην Touringcars.

8 Η Taxi Horn υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά της αναθέσεως της συμβάσεως. Η Touringcars παρενέβη στη διαδικασία αυτή. Ο voorzieningenrechter (δικαστής ασφαλιστικών μέτρων) απέρριψε την αίτηση της Taxi Horn.

9 Οι δήμοι συνήψαν τότε συμβάσεις με την Touringcars για μεταφορά στο πλαίσιο του μαθήματος της γυμναστικής. Οι συμβάσεις αυτές άρχισαν να ισχύουν την 1η Μαρτίου 2020.

10 Το ζήτημα που τίθεται στο πλαίσιο της εφέσεως είναι αν η Touringcars μπορούσε να περιοριστεί στην προσκόμιση ενός μόνον ΕΕΕΣ ή αν έκαστος εκ των δύο εταίρων όφειλε να προσκομίσει το δικό του ΕΕΕΣ.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

11 Η Taxi Horn ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η Touringcars είναι μόνιμη σύμπραξη μεταξύ των επιχειρήσεων των εταίρων και, ως εκ τούτου, κοινοπραξία επιχειρήσεων. Επομένως, είναι σημαντικό οι πράξεις και οι δηλώσεις καθενός από τους δύο εταίρους να μπορούν να εξεταστούν μέσω χωριστού ΕΕΕΣ.

- 12 Κατά τους δήμους, ούτε από το δίκαιο της Ένωσης ούτε από το εθνικό δίκαιο προκύπτει ότι, σε περίπτωση προσφοράς εκ μέρους ομόρρυθμης εταιρίας, κάθε εταίρος οφείλει να υποβάλει Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Συμβάσεως (ΕΕΕΣ).
- 13 Οι δήμοι ισχυρίζονται ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ προσωρινών και μόνιμων συμπράξεων. Μια προσωρινή σύμπραξη εμπίπτει, δυνάμει του δικαίου της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων, στην έννοια της κοινοπραξίας οικονομικών φορέων. Η ομόρρυθμη εταιρία είναι σύμπραξη κατά την έννοια της αιτιολογικής σκέψεως 14 της οδηγίας 2014/24 και, ως εκ τούτου, είναι οικονομικός φορέας και όχι κοινοπραξία. Επιπλέον, η εξέταση των εταίρων μπορεί να γίνει μέσω του μέρους III, τμήμα Α, του ΕΕΕΣ.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 14 Η οδηγία 2014/25/ΕΕ, η οποία εφαρμόζεται μεταξύ άλλων στις υπηρεσίες μεταφορών, περιέχει αντίστοιχες διατάξεις (αιτιολογικές σκέψεις 17 και 18, άρθρο 2, σημείο 6, άρθρο 37, παράγραφος 2, άρθρο 80, παράγραφος 3, και άρθρο 79 αντιστοίχως).

Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/7 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου έντυπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης, αναφέρει μεταξύ άλλων:

(1) Ένας από τους κύριους στόχους των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ είναι η μείωση του διοικητικού φόρτου για τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους οικονομικούς φορείς, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Βασικό στοιχείο της προσπάθειας αυτής είναι το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Κατά συνέπεια, το τυποποιημένο έντυπο για το ΕΕΕΣ θα πρέπει να καταρτιστεί κατά τρόπο ώστε να παρακαμφθεί η ανάγκη προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τους λόγους αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής. Με τον ίδιο πάντα στόχο κατά νουν, το τυποποιημένο έντυπο θα πρέπει επίσης να παρέχει τις ενδεδειγμένες πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς στον οποίων τις ικανότητες στηρίζεται ο οικονομικός φορέας, ούτως ώστε η επαλήθευση των πληροφοριών αυτών να διενεργείται μαζί με την επαλήθευση που αφορά τον κύριο οικονομικό φορέα, και με τους ίδιους όρους.

Παράρτημα 1

Οδηγίες

Το ΕΕΕΣ είναι υπεύθυνη δήλωση από τους οικονομικούς φορείς, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, πρόκειται για επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις λόγω της οποίας οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, ότι πληροί τα σχετικά κριτήρια

επιλογής και ότι, κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθοριστεί για τον περιορισμό του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν. Στόχος του είναι να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που απορρέει από την απαίτηση προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τους λόγους αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής.

[...]

Ένας οικονομικός φορέας που συμμετέχει **μεμονωμένα** και ο οποίος **δεν στηρίζεται** στις ικανότητες άλλων φορέων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, πρέπει να συμπληρώνει **ένα** ΕΕΕΣ.

Ένας οικονομικός φορέας που συμμετέχει μεμονωμένα αλλά στηρίζεται στις ικανότητες ενός ή περισσότερων άλλων φορέων πρέπει να μεριμνά ώστε η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας να λαμβάνει το δικό του ΕΕΕΣ μαζί με **χωριστό** ΕΕΕΣ όπου παρατίθενται οι σχετικές πληροφορίες για **κάθε έναν από τους φορείς στους οποίους στηρίζεται**.

Τέλος, όταν σε μια διαδικασία σύναψης σύμβασης συμμετέχουν από κοινού ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων προσωρινών συμπράξεων, πρέπει να δίδεται για **καθέναν** συμμετέχοντα οικονομικό φορέα **χωριστό ΕΕΕΣ**, στο οποίο παρατίθενται οι πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τα μέρη II έως V.

Σε όλες τις περιπτώσεις όπου περισσότερα από ένα άτομα είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου ενός οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, κάθε άτομο **ενδέχεται** να πρέπει να υπογράψει το ίδιο ΕΕΕΣ, ανάλογα με τους εθνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διέπουν την προστασία δεδομένων.

15 Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μεταφέρθηκαν στο ολλανδικό δίκαιο με τον Aanbestedingswet 2012.

16 Το άρθρο 2.52, παράγραφοι 3 και 4, του Aanbestedingswet ορίζει τα εξής:

«3. Μια σύμπραξη οικονομικών φορέων μπορεί να υποβάλει προσφορά ή να καταθέσει αίτηση συμμετοχής ως υποψήφια.

4. Η αναθέτουσα αρχή δεν απαιτεί να έχει μια σύμπραξη οικονομικών φορέων συγκεκριμένη νομική μορφή για να υποβάλει προσφορά ή αίτηση συμμετοχής.»

17 Το άρθρο 2.84, παράγραφοι 1 και 2, του νόμου αυτού προβλέπει τα εξής:

«Υπεύθυνη δήλωση είναι η δήλωση οικονομικού φορέα στην οποία αυτός αναφέρει:

- α. εάν συντρέχουν, στην περίπτωσή του, οι λόγοι αποκλεισμού·
- β. εάν πληροί τις προϋποθέσεις καταλληλότητας που ορίζονται στην προκήρυξη ή στα έγγραφα του διαγωνισμού·
- γ. εάν πληροί ή θα πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους εκτελέσεως που αφορούν το περιβάλλον και την καλή μεταχείριση των ζώων ή που στηρίζονται σε κοινωνικές παραμέτρους·
- δ. αν και με ποιον τρόπο πληροί τα κριτήρια επιλογής.
2. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που μπορούν να ζητηθούν με μια δήλωση καθώς και το υπόδειγμα ή τα υποδείγματα της δηλώσεως αυτής καθορίζονται με κανονιστική πράξη της διοικήσεως ή βάσει τέτοιας πράξεως.»
- 18 Το άρθρο 2.85, παράγραφος 1, του νόμου αυτού ορίζει τα εξής:
- «1. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να υποβάλει, με την αίτηση συμμετοχής του ή την προσφορά του, υπεύθυνη δήλωση χρησιμοποιώντας το προβλεπόμενο για τον σκοπό αυτόν υπόδειγμα και διευκρινίζει, συναφώς, τα στοιχεία και τις πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στη δήλωση αυτή.»
- [...]
- 19 Η Aanbestedingsbesluit, στο μέτρο που έχει σημασία εν προκειμένω, προβλέπει τα εξής:
- «Άρθρο 2
1. Η κατά το άρθρο 2.84 του wet υπεύθυνη δήλωση περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α. πληροφορίες σχετικά με την αναθέτουσα αρχή ή την επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε ειδικό τομέα και σχετικά με τη διαδικασία του διαγωνισμού·
- β. πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα·
- γ. δήλωση σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού·
- δ. δήλωση σχετικά με τις προϋποθέσεις καταλληλότητας και δήλωση σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους εκτελέσεως που αφορούν το περιβάλλον·
- ε. δήλωση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πληρούνται τα κριτήρια επιλογής·
- στ. δήλωση σχετικά με την ορθότητα της συμπληρωθείσας υπεύθυνης δηλώσεως και την εξουσία του υπογράφοντος·

ζ. ημερομηνία και υπογραφή.

[...]

3. Το υπόδειγμα ή τα υποδείγματα της υπεύθυνης δηλώσεως καθορίζονται με υπουργική απόφαση. [...]

- 20 Η Touringcars έχει συσταθεί υπό τη μορφή ομόρρυθμης εταιρίας. Η ομόρρυθμη εταιρία είναι, όπως και η αστική εταιρία και η ετερόρρυθμη εταιρία, προσωπική εταιρία.
- 21 Στις προτάσεις της 31ης Ιανουαρίου 2020 (NL:PHR:2020:97, σημεία 3.3-3.8), ο procureur-generaal bij de Hoge Raad (γενικός εισαγγελέας του Ανωτάτου Δικαστηρίου των Κάτω Χωρών) περιέγραψε την προσωπική εταιρία ως εξής:

«Οι διάφορες προσωπικές εταιρίες:

3.3 Το δίκαιό μας γνωρίζει τρεις προσωπικές εταιρίες: την αστική εταιρία, την ομόρρυθμη εταιρία και την ετερόρρυθμη εταιρία (στο εξής: E.E.). Πρόκειται για ενώσεις συσταθείσες μέσω συμβάσεως οι οποίες, αντιθέτως προς τα νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο βιβλίο 2 του BW, δεν είναι ιδρύματα. Συγχρόνως, πρέπει ενίοτε –και ίσως πρέπει να λεχθεί ότι συμβαίνει όλο και περισσότερο– να θεωρηθούν ως οντότητες, οπότε τίθεται (με κατηγορηματικότερο τρόπο) το ζήτημα της νομικής προσωπικότητας και/ή της ικανότητας δικαίου. Οι O.E. και οι E.E. αποτελούν ειδικές μορφές της αστικής εταιρίας.

3.4 Ο νομοθέτης όρισε την αστική εταιρία στο άρθρο 7: 1655 του BW: “Η αστική εταιρία είναι μια σύμβαση με την οποία δύο ή περισσότερα πρόσωπα δεσμεύονται να εισφέρουν κάτι στην εταιρία με σκοπό τη μεταξύ τους κατανομή του οφέλους που προκύπτει από αυτήν.”

Η αστική εταιρία μπορεί να είναι “αφανής” ή “δημόσια”. αυτό που έχει σημασία είναι αν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται ή όχι με κοινή επωνυμία. Σε περίπτωση που συνάπτει συναλλαγές με κοινή επωνυμία, η αστική εταιρία είναι δημόσια. Αν αυτό δεν συμβαίνει, χαρακτηρίζεται “αφανής”. επομένως, οι τρίτοι δεν γνωρίζουν την ύπαρξή της στην περίπτωση αυτή (οπότε δεν συνάπτουν, επίσης, σύμβαση με την αστική εταιρία). Η O.E. και η E.E. αποτελούν, αμφότερες, ειδικές μορφές της βασικής μορφής της αστικής εταιρίας. Στο άρθρο 16 του WvK¹ η O.E. ορίζεται ως εξής:

“Ομόρρυθμη εταιρία είναι η καταχωρισμένη υπό κοινή επωνυμία για την άσκηση επαγγέλματος εταιρία αστικού δικαίου.” [...]

3.5 Από τον συνδυασμό του προαναφερθέντος άρθρου 16 του WvK με το άρθρο 7: 1655 του BW προκύπτει ότι η O.E.:

¹ Wetboek van Koophandel.

- α) είναι μια σύμβαση,
- β) που έχει ως αντικείμενο τη συνεργασία δύο ή περισσότερων προσώπων,
- γ) τα οποία δεσμεύονται να εισφέρουν κάτι στην εταιρία,
- δ) με σκοπό την εξασφάλιση κοινού πλεονεκτήματος,
- ε) η δε συνεργασία εξυπηρετεί την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας
- στ) και έχει καταχωριστεί με κοινή επωνυμία.

Ο νόμος δεν προβλέπει τυπικές προϋποθέσεις συστάσεως όσον αφορά την αστική εταιρία, την Ο.Ε. και την Ε.Ε. Εφόσον η σύμπραξη πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 7: 7655 του BW και/ή των άρθρων 16 ή 19 του WvK, μπορεί να χαρακτηριστεί ως αστική εταιρία, Ο.Ε. ή Ε.Ε. Ωστόσο, για τις Ο.Ε. (και τις Ε.Ε.), ο νόμος απαιτεί ακόμη να συστήνονται με συμβολαιογραφική πράξη ή ιδιωτικό συμφωνητικό (άρθρο 22 του WvK) και να εγγράφονται στο εμπορικό μητρώο (άρθρο 23 του WvK), αλλά δεν πρόκειται για προϋποθέσεις που αφορούν τη σύσταση. Η απαίτηση συντάξεως εγγράφου έχει αποκλειστικά αποδεικτική λειτουργία (άρθρο 157 του Rv²) και η απαίτηση εγγραφής αποσκοπεί στην προστασία των τρίτων (ασφάλεια δικαίου).

Εξουσία εκπροσωπήσεως και αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη των εταιρών

3.6 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του WvK διευκρινίζει ότι κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα να ενεργεί επ' ονόματι της Ο.Ε., εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμβατική συμφωνία:

“Κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα, εφόσον δεν έχει αποκλειστεί από αυτό, να διαπραγματεύεται, να δαπανά και να εισπράττει κεφάλαια επ' ονόματι της εταιρίας και να δεσμεύει την εταιρία έναντι τρίτων και τρίτους έναντι της εταιρίας.”

Όσον αφορά τις έννομες συνέπειες, κρίσιμο είναι το άρθρο 18 του WvK:

“Στις ομόρρυθμες εταιρίες, κάθε εταίρος ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις της εταιρίας.”

Επομένως, οι εταίροι ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον κατά την έννοια του άρθρου 6:6, παράγραφος 2, του BW, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε εταίρος ευθύνεται για το σύνολο των χρεών της εταιρίας.»

- 22 Στην απόφασή της 19ης Απριλίου 2019, NL:HR:2019:649 (UWV κατά Wohnindvoerder), το Hoge Raad (Ανώτατο Δικαστήριο των Κάτω Χωρών) έθεσε ως αφετηρία όσον αφορά τις Ο.Ε. τα εξής:

² Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (κώδικας πολιτικής δικονομίας, στο εξής: Rv).

«3.4.1

Η Ο.Ε. είναι έννομη σχέση που συνάπτεται μέσω συμβάσεως με σκοπό την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας υπό κοινή επωνυμία στο πλαίσιο συμπράξεως μόνιμου χαρακτήρα (βλ., υπό την έννοια αυτή, άρθρο 16 του WvK, σε συνδυασμό με το άρθρο 7A:1655 του BW). Κατά το ισχύον δίκαιο, η Ο.Ε. στερείται νομικής προσωπικότητας. Εντούτοις, σε ορισμένο βαθμό, ο νόμος και η νομολογία αναγνωρίζουν, στις έννομες σχέσεις, αυτοτελή θέση της Ο.Ε. έναντι των επιμέρους εταίρων. Επομένως, μια Ο.Ε. μπορεί να παραστεί ιδίω ονόματι ενώπιον δικαστηρίου (άρθρο 51, παράγραφος 2, του Rv) και να κηρυχθεί σε πτώχευση υπό την επωνυμία της (άρθρο 4, παράγραφος 3, του Fw³). Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία του Hoge Raad, η περιουσία των εταίρων η οποία προορίζεται για την εμπορική δραστηριότητα της Ο.Ε. είναι ανεξάρτητη από την ιδιωτική περιουσία των εν λόγω εταίρων. Η χωριστή αυτή περιουσία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση οφειλών που προέκυψαν στο πλαίσιο της ασκούμενης από την Ο.Ε. επαγγελματικής δραστηριότητας. Η πτώχευση της Ο.Ε. συνεπάγεται την εκκαθάριση και τη διανομή της χωριστής περιουσίας και δεν οδηγεί πάντοτε και αυτομάτως στην πτώχευση των εταίρων. [...]

3.4.2

Η έλλειψη νομικής προσωπικότητας έχει ως συνέπεια ότι μια Ο.Ε. δεν αποτελεί αυτοτελή φορέα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Όταν ένας εταίρος ενεργεί επ' ονόματι της Ο.Ε. (πράγμα που κατ' αρχήν επιτρέπεται να πράξει κάθε εταίρος δυνάμει του άρθρου 17 του WvK), ενεργεί επ' ονόματι της κοινότητας των εταίρων, την οποία και δεσμεύει. Επομένως, μια σύμβαση “με την Ο.Ε.” πρέπει επίσης να θεωρηθεί ως σύμβαση με την κοινότητα των εταίρων υπό την ιδιότητά τους ως εταίρων [...].

3.4.3

Το άρθρο 18 του WvK ορίζει ότι κάθε εταίρος ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις της εταιρίας. Η διάταξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ότι κάθε εταίρος είναι υπεύθυνος για το σύνολο των υποχρεώσεων της κοινότητας των εταίρων υπό την ιδιότητά τους ως εταίρων. Επομένως, το άρθρο 18 του WvK συνιστά εξαίρεση από την αρχή του άρθρου 6:6, παράγραφος 1, του BW, κατά την οποία, όταν δύο ή περισσότεροι οφειλέτες οφείλουν παροχή, ευθύνονται κατ' ίσα μέρη. Επομένως, το άρθρο 18 του WvK δημιουργεί αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη των εταίρων μεταξύ τους και όχι αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη κάθε εταίρου με την Ο.Ε. (την κοινότητα των εταίρων).

3.4.4

Ο δανειστής της κοινότητας των εταίρων μπορεί να προβάλει την απαίτησή του τόσο έναντι της εν λόγω κοινότητας (“έναντι της Ο.Ε.”) όσο και έναντι καθενός

³ Faillissementswet (πτώχευτικός νόμος).

εκ των εταίρων. Επομένως, ο δανειστής της εταιρίας έχει έναντι κάθε εταίρου δύο συντρέχουσες αξιώσεις: μία έναντι της κοινότητας των εταίρων (“έναντι της Ο.Ε.”), η οποία μπορεί να ικανοποιηθεί με τη χωριστή περιουσία της Ο.Ε., και μία έναντι του εταίρου προσωπικά, η οποία μπορεί να ικανοποιηθεί με την ιδιωτική περιουσία του εν λόγω εταίρου. Κατά της πρώτης αξιώσεως, ο εταίρος δεν μπορεί να προβάλει τα μέσα άμυνας που διαθέτει προσωπικώς, κατά της δεύτερης όμως μπορεί να το πράξει. Απόφαση εκδοθείσα ονομαστικά έναντι της Ο.Ε. η οποία αναγνωρίζει μια αξίωση αποκλειστικά κατά της Ο.Ε. δεν μπορεί να αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου προσωπικώς έναντι ενός εταίρου και δεν μπορεί να εκτελεστεί εις βάρος της ιδιωτικής περιουσίας του. Ο δανειστής της Ο.Ε. μπορεί να εναγάγει τόσο την Ο.Ε. (την κοινότητα των εταίρων) όσο και έναν ή περισσότερους εταίρους προσωπικώς: μπορεί επίσης να πράξει και τα δύο, διαδοχικά ή συγχρόνως. [...].»

- 23 Οι εταίροι ([K] B.V. και [F] Touringcars B.V.) είναι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται επίσης, με τις δικές τους επιχειρήσεις, στην ίδια αγορά με την επιχείρηση (την ομόρρυθμη εταιρία) η οποία υπέβαλε προσφορά για ανάθεση συμβάσεως (Touringcars). Συναφώς, η Taxi Horn επισήμανε ότι η Touringcars χρησιμοποιεί μέσα που τέθηκαν στη διάθεσή της από τις επιχειρήσεις τις οποίες εκμεταλλεύονται οι ίδιοι οι εταίροι. Οι δήμοι αμφισβήτησαν τον ισχυρισμό αυτόν.
- 24 Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχει αν ο οικονομικός φορέας που επιθυμεί να εκτελέσει μια σύμβαση πρέπει να αποκλειστεί και αν πληροί τις απαιτήσεις επιλογής, τους ειδικούς όρους και τα κριτήρια επιλογής. Όταν πρόσωπα συνεργάζονται μονίμως και με κοινή επωνυμία σε χωριστή κοινή επιχείρηση, τίθεται το ζήτημα αν η εξέταση μπορεί να περιορίζεται αποκλειστικά στην κοινή επιχείρηση ή αν πρέπει επίσης να αφορά καθένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα.
- 25 Το βασικό ζήτημα είναι το πότε ένας οικονομικός φορέας, εφόσον στο πλαίσιο του φορέα αυτού συμπράττουν πρόσωπα (φυσικά και/ή νομικά πρόσωπα), μπορεί να περιοριστεί στην προσκόμιση ενός μόνον ΕΕΕΣ. Προς τούτο, πρέπει να ερμηνευθούν τα άρθρα 2, 19, 59 και 63 της οδηγίας 2014/24 καθώς και ο εκτελεστικός κανονισμός 2016/7.